

11. Документ ООН S/RES/955 (1994), 8 November 1994.
12. Документ ООН S/2002/246, 8 March 2002. Добавление II.
13. Волеводз А.Г., Волеводз В.А. Современная система международной уголовной юстиции: Хрестоматия / А.Г.Волеводз, В.А.Волеводз. М.: Издательство Юрлитинформ, 2009. – 511 с.
14. Головка О.П. `Сучасна система міжнародної кримінальної юстиції: поняття та структура / О.П. Головка // Вісник Запорізького національного університету – № 4 (II), 2012 – С. 87-94.
15. Сімонович Д.В. Європейські стандарти забезпечення прав людини у досудових стадіях кримінального процесу України. Монографія / Д.В. Сімонович – Х., – 2011 – 272 с.
16. Коровайко О.І. Проблеми імплементації міжнародних стандартів у кримінальне процесуальне законодавство України / О.І. Коровайко // Форум права – 2016 – № 4 – С. 171-178.

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА В РУСЛІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ РАМКОВОЇ КОНВЕНЦІЇ ООН ПРО ЗМІНУ КЛІМАТУ ТА КІОТСЬКОГО ПРОТОКОЛУ ДО НЕЇ

Ячменська М. М.

студентка

Науковий керівник: Толкаченко О. В.

кандидат юридичних наук, доцент

Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Зміна клімату є глобальною екологічною катастрофою, що зумовлена підвищенням концентрації парникових газів у атмосфері Землі внаслідок людської діяльності.

Оскільки дана проблема загрожує існуванню безпечного довкілля для життєдіяльності усього людства, то її вирішення необхідно здійснювати на міжнародному рівні, аби вчасно запобігти та пом'якшити наслідки зміни клімату. Україна дотримується такого підходу, підтвердженням цього є ст. 8 Закон України «Про основи національної безпеки», в якій зазначено, що основним напрямом державної політики в екологічній сфері є розширення її участі у міжнародному співробітництві, в тому числі з питань реалізації заходів щодо зменшення негативного впливу глобальних екологічних проблем [1, ст. 8].

З метою захисту навколишнього середовища Україна приєдналась до світового співтовариства, ратифікувавши в 1996 році Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату, а також в 2004 році Кіотський протокол до неї.

Підписавши дані міжнародні акти, Україна взяла на себе обов'язок виконувати усі зобов'язання, які зазначені в них. Але висновки міжнародних експертів вказують на те, що належним чином ці зобов'язання в Україні не виконуються. Саме тому екологічна політика повинна орієнтуватися на впровадження національних законодавчих положень та стандартів, які би забезпечили ефективну практичну реалізацію вимог міжнародних договорів.

На сьогоднішній день в діючому законодавстві України замала кількість спеціальних законів, що стосуються проблем зміни клімату, але це не означає, що законодавча база взагалі не передбачає нормативних актів, які б регулювали дане питання. Зокрема, правові основи охорони довкілля від щодо зміни клімату знайшли своє втілення в ч. 2 ст. 16 Закону України «Про охорону атмосферного повітря», який покладає зобов'язання на підприємства, установи і організації «скорочувати і в подальшому повністю припинити виробництво і використання хімічних речовин, що шкідливо впливають на озоновий шар, а також проводити роботу щодо зменшення викидів, накопичення яких у атмосферному повітрі може призвести до негативних змін клімату» [2, ст. 16].

Але нормативно-правова база України досі залишається на низькому рівні. Існує ряд недоліків, які необхідно виправити шляхом законодавчого реформування, а також імплементації міжнародних стандартів.

В 2009 році Кабінетом Міністрів України був затверджений «Національний план заходів з реалізації положень Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату» [3].

Для реалізації положень Плану було внесено до розгляду Верховної Ради України проект Закону «Про регулювання у сфері енергозбереження». Саме в ньому передбачалося закріпити правові основи системи контролю викидів та регулювання абсорбції поглиначами парникових газів, розроблення гнучкого економічного механізму, котрий стане інструментом стимулювання скорочення викидів парникових газів та зменшення негативного впливу на довкілля, а також усе, що стосується законодавчого врегулювання схеми торгівлі одиницями скорочення викидів та їх похідними [4].

Прийняття цього законопроекту стало би передумовою покращення екологічної ситуації, а також сприяти би залученню інвестицій в Україну для впровадження чистих технологій.

Але даний закон необхідно було редакційно доопрацювати через наявні в ньому недоліки. Головним науково-експертним управлінням Апарату ВРУ висловило ряд зауважень, які стосувалися змісту закону. По-перше, було вказано на

те, що назва закону не відповідає його змістові. Навіть, рекомендується взяти за основу інший проект, що носить назву «Про регулювання та управління викидами та абсорбцію поглиначами парникових газів» і об'єднати його з законопроектом «Про регулювання у сфері енергозбереження».

По-друге, критиці була піддана термінологія, що вміщена в ст. 1 законопроекту «Про регулювання у сфері енергозбереження». Головне науково-експертне управління зазначає, що дана стаття перенасичена другорядними термінами, деякі терміни не узгоджуються з термінами Кіотського протоколу, проект не дає чіткої уяви про систему центральних органів виконавчої влади, про встановлення юридичної відповідальності, а також його положення вступають в протиріччя з Бюджетним кодексом та інші.

Таким чином, зазначений законопроект був знятий з розгляду на підставі Постанови Верховної Ради України «Про зняття з розгляду проекту Закону України про регулювання у сфері енергозбереження». Підставою зняття Верховна Рада України вмотивувала тим, що даний проект втратив актуальність внаслідок прийняття Податкового кодексу України, Митного кодексу України та інших законодавчих актів.

Але це було не єдиною спробою законодавчо визначити в національній правовій базі вимоги Рамкової конвенцією ООН про зміну клімату та Кіотського протоколу. В 2009 році був внесений законопроект «Про екологічний ринок України», який стосувався питання щодо забезпечення скорочення викидів, або збільшення їх поглинання, підвищення ефективності їх переробки, утилізації, знешкодження або розміщення, а також розвитку екологічного ринку [5]. Але згідно експертних висновків в проекті закону в повній мірі не відображені його мета, напрями державного регулювання екологічного ринку, які в ньому пропонуються, не узгоджуються зобов'язання, які передбачені в Кіотському протоколі. До того ж в проекті не передбачене жодне посилання на Рамкову конвенцією ООН про зміну клімату чи Кіотський Протокол. Даний законопроект також був відхилений.

Також важливе завдання, що стосується пом'якшення наслідків зміни клімату і виконання міжнародних зобов'язань України, ставив перед собою проект закону «Про парникові гази» [6]. Втім, він також залишився поза увагою законодавців.

Таким чином, проаналізувавши законотворчий процес, можна дійти висновку про існування проблеми імплементації положень ратифікованих Україною міжнародних договорів у національне законодавство.

Але треба зауважити, що в останні роки в Україні здійснюються спроби в подоланні недосконалості існуючої нормативно-правової бази, а також створення передумов для ефективного застосування міжнародних положень. 7 грудня

2016 року Кабінетом Міністрів України була затверджена «Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року», в якій вказані проблеми, що потребують здійснення термінових заходів [7]. Серед них системний підхід щодо вдосконалення законодавчої бази у сфері зміни клімату, тобто створення правових передумов для забезпечення виконання зобов'язань Рамкової конвенції ООН про зміну клімату і Кіотського протоколу, що сприятиме гармонізації внутрішнього права з міжнародним законодавством.

Література:

1. Закон України «Про основи національної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
2. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2707-12>.
3. «Національний план заходів з реалізації положень Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/346-2005-%D1%80>.
4. Законопроект «Про регулювання у сфері енергозбереження» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=7231&skl=7.
5. Законопроект «Про екологічний ринок України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF3Z100A.html.
6. Законопроект «Про парникові гази» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cogeneration.com.ua/ru/analytics/legislative-regulation/J1-field/about-ghg/>.
7. «Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року» [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid_249573705.